

Wat als een ouder er met de school niet uitkomt?

Interview met Brechtje Dantuma van het Ouder- en jeugdsteunpunt

'Het begint altijd met heel goed luisteren'

PO

Als een ouder vragen heeft en/of er met de school niet uitkomt, zijn er verschillende instanties waar de ouder terecht kan. In deze KopKrant komen drie van deze organisaties aan het woord.

We spreken met het Ouder- en jeugdsteunpunt, de Onderwijsconsulenten en het netwerk Onderwijs & Ouders. Wat doen deze organisaties, wanneer roep je ze in, en hoe verschillen ze van elkaar? Daar proberen we in de volgende artikelen een antwoord op te geven.

Met de invoering van een nieuwe wet krijgt het ondersteunen van ouders en jongeren én het signaleren van hun behoeften een plek in alle samenwerkingsverbanden. Sinds zomer 2022 is elk samenwerkingsverband gestart met het inrichten van een Ouder- en jeugdsteunpunt. Voor de kop van Noord-Holland werkt Brechtje Dantuma voor dit steunpunt. In dit interview licht ze toe waar het steunpunt een rol kan spelen en wat scholen kunnen doen om het contact met ouders goed te laten lopen.

Brechtje Dantuma werkte vanaf 2014 als ouderondersteuner bij een samenwerkingsverband (po en vo) en daarvoor bij een regionaal expertisecentrum. Sinds januari is ze als ondersteuner verbonden aan vier samenwerkingsverbanden in Noord-Holland.

Wat was de aanleiding voor het instellen van een Ouder- en jeugdsteunpunt?

"Het is een van de vijftientig maatregelen die horen bij de Verbeteraanpak Passend Onderwijs. Op dit moment is daarvoor de consulatie van de wettekst 'Versterking positie ouders en leerlingen in passend onderwijs' afgerond. Regelmatig zijn hier Kamervragen over gesteld. Dat hoort een beetje bij deze tijd, hè. Daar wil ik niet mee zeggen dat het steunpunt niet nodig is natuurlijk. Het kan voor ouders echt helpend zijn. Maar goed, we zitten nog wel in een soort pioniersfase. Het zou altijd kunnen dat op basis van de vragen en reacties van ouders en jongeren het nog anders ingericht gaat worden."

Hoe zou je jouw rol omschrijven?

"Als medewerker van het steunpunt vervul ik een spilfunctie voor ouders als er iets is met een kind op schoolniveau. Heel concreet komen ouders naar mij toe als ze er met een school niet uitkomen. Een moeder vertelt me bijvoorbeeld dat er op school iets met haar zoon gebeurt waar zij niet achter kan staan. Zij mist het open contact en de duidelijkheid met school. Het is dan mijn taak om in de driehoek 'ouder - kind - onderwijs' te bemiddelen, onafhankelijk."

Hoe kun jij daar een meerwaarde bieden?

"Het begint altijd met heel goed luisteren. Mijn ervaring is dat scholen soms denken dat ze iets duidelijk hebben gecommuniceerd, maar dat ouders dat helemaal niet zo

hebben opgevat. Door bijvoorbeeld aan te sluiten bij een overleg op school, probeer ik het gesprek weer op gang te brengen."

Hoe?

"Wat ik altijd probeer is even het bandje terug te draaien, en de ouder stoom te laten afblazen. En daarna te kijken wat ervoor nodig is om weer samen verder te kunnen."

Wat is daar vaak voor nodig, vooral vanuit de school?

"Wat ouders heel fijn vinden is dat de communicatie duidelijk is. Dus geen lange verslagen, maar gewoon drie gemaakte afspraken op papier zetten. Wie doet wat en wie heeft de regie? Het heel simpel houden. En toets altijd of ouders het wel echt begrepen hebben. We gebruiken in het onderwijs zoveel jargon en termen."

Heb je nog meer tips voor scholen?

"Het is heel belangrijk dat je als school interesse hebt voor thuis. Dat vraagt natuurlijk tijd bij de intake en de aanmelding. Maar ik zou toch tegen scholen willen zeggen: zorg voor een uitgebreide intake. Dat kan veel onduidelijkheid later wegnemen. Zorg ook dat er op een aanmeldformulier ruimte is waar ouders kunnen invullen of er sprake is van een extra ondersteuningsbehoefte. Ouders hebben de plicht om dat door te geven. Het kan zijn dat een kind bijvoorbeeld niet naar een peuterspeelzaal is geweest."

Ik had pas nog een casus waarbij dit zo was en het kind pas op vijfjarige leeftijd werd aangemeld. Het antwoord van de moeder was: 'Ik wist wel dat er wat aan de hand was,

dus ik dacht ik meld hem nog maar niet aan.' Dat kan hè."

Dus informatie over thuis is belangrijk?

"Ja, en realiseer je ook dat het niet altijd onwil is van ouders. Soms gaat een kind niet naar de peuterspeelzaal vanwege armoede. Probeer daar in een gesprek ook naar te vragen. Was het misschien omdat het gewoon te duur was?"

Nog een ander advies?

"Ga niet op de verkeerde stoel zitten. Soms denkt een school dat ze de ouder moeten vertellen hoe ze moeten opvoeden. Maar als school kun je je het beste beperken tot de kennis die jij hebt. Je kunt wel zeggen: 'Ik heb zorg over ...', of 'Ik merk dat ...' maar daarna is het belangrijk dat je iemand bijvoorbeeld naar Jeugdzorg verwijst. Dus blijf op je eigen stoel zitten, en vertel wat jouw expertise is."

Kun je voorbeelden geven van vragen die je krijgt?

"In het vo hebben vragen bijna altijd te maken met het gedrag van een leerling. In het po zie je vaak dat ouders graag willen dat een kind op school mag blijven en niet naar het so of sbo gaat. Of dat ze verwachtingen hebben van een school die de school niet kan waarmaken."

Zou je zeggen dat jij er voor de ouders bent, of voor de school?

"Als je de vraag zo stelt, ben ik er voor de ouders. Maar ik voer het gesprek wel in de context van wat er mogelijk is. Soms denken ouders dat alles kan; een-op-een begeleiding, passend onderwijs, dat kan toch wel geregeld worden? En dat kan natuurlijk niet, dat probeer ik ouders

Brechtje Dantuma

ook duidelijk te maken. Wat u vraagt, kan gewoon niet."

Lukt het altijd om eruit te komen met elkaar?

"Nee, het lukt mij ook niet altijd. Ik ben voor ouders de eerste stap. Als het daar niet lukt, kunnen ze altijd nog naar de Onderwijsconsulent. Die gaat op huisbezoek en gaat met ouders overal mee naartoe. Overigens is het mijn ervaring dat bij de meeste ouders een tot twee contactmomenten met mij voldoende zijn en dat het samenwerkingsverband het daarna overneemt. Er zijn ook ouders die nog niet gesproken hebben met het samenwerkingsverband als ze mij bellen. Die adviseer ik dan eerst het gesprek daar aan te gaan, en dan eventueel naar mij terug te komen. Ik zorg wel dat ouders met de juiste persoon van het samenwerkingsverband in contact komen."

Dus het gaat vaak wel goed?

"Die ervaring heb ik wel. Negen van de tien keer kun je als school door het gesprek met elkaar te voeren, en tijd en ruimte te nemen, zorgen dat er inzicht komt. Aan beide kanten. En op heel veel scholen gaat dat goed."

'Blijf op je eigen stoel zitten, en vertel wat jouw expertise is'

Het Ouder- en jeugdsteunpunt is te benaderen via:
<https://www.svvkopvannoordholland.nl/ouder-en-jeugdsteunpunt-onderwijs/>

